

เทศน์เช้า วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เรามาทำบุญ เราว่าบุญเราแสวงหาได้ เรามาทำบุญกุศล เพราะเรามีพื้นฐาน เราเป็นชาวพุทธ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยายเราสอนมาให้มีการเสียสละ พระพุทธศาสนากล่อมเกลาคจิตใจของสังคมชาวไทยเราให้มีการเสียสละ ให้มีการยิ้มแย้มแจ่มใส “ยิ้มสยาม” ยิ้มออกมาจากใจ ยิ้มของเขามันยิ้มออกมาจากสามัญญ์สำนึก แต่เรายิ้มออกมาจากใจ จิตได้สำนึกเลย นี่สิ่งที่เราทำบุญกุศลเพราะว่าพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เราฝังกันมาในสายเลือด

แต่โดยปัจจุบันนะ เพราะเรามีบุญกุศล เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา คุณิ ผู้ที่เขาไม่เกิดมาพบพระพุทธศาสนานะ เวลาศาสนาเผยแผ่ไปนะเขาที่นั่น เขาตื่นตื่นว่ามีอย่างนี้ด้วยหรือ ทั้งๆ ที่เขาอยู่ในโลกเดียวกันนี้แหละ แต่พระพุทธศาสนาไปไม่ถึงเขานะ เขาไม่เคยรู้ไม่เคยเห็น

คำว่า “ศาสนา” เวลาเราพูดถึงว่าศีล ๕ ศาสนาไหนก็มีศีลๆ.. มันก็คนละศีลนะ

ศีลของเรา คือการเสียสละ

ศีลของเขา คือความมั่นคงของเขานะ ความเข้มแข็ง ความมั่นคงของเขาคือศีลของเขา

แต่ศีลของเรานะ ศีลของพระพุทธศาสนา เห็นไหม

“ปาณาติปาตา” ไม่รังแกกัน ไม่ทำลายกัน

“อทินนาทาน” ของที่เขาไม่ได้ให้นะ ไปหยิบเอาฉวยเอาโดยที่เขาไม่ได้ให้นะ นั่นนะ “อทินนาทาน”

“กาเมสุมิฉฉาจาร” มันเป็นไปไม่ได้ที่มนุษย์จะแบบว่าจะไม่ให้มีครอบครัว มันเป็นไปไม่ได้ แต่ก็มิให้อยู่ในศีล ๕

“มูสา” ความโกหก สิ่งนี้มันทำลายกันทั้งนั้นนะ

“สุรา” ความมีินเมา

นี่ศีลของเราเป็นอย่างนี้ แต่ศีลของเขานะ ไปศึกษาสิ ไม่อยากพูด ศีลของเขามันไม่เป็นอย่างนี้ไง แต่เวลาเราพูดนะ “ศีลธรรมๆ ศีลธรรมจริยธรรมนะ” ศีลธรรมทั้งนั้นนะ แต่ศีลของใคร?

โดยสามัญสำนึกของมนุษย์นะ ไม่มีศาสนาทุกคนกลัวผี กลัวสิ่งที่เหนือธรรมชาติ เราจะอ่อนวอนไง ศาสนาโดยดึกดำบรรพ์เป็นศาสนาถือผีถือสาทั้งหมดเลย เป็นผีถือสาถือพระเจ้า ถือสิ่งที่มีอำนาจเหนือเรา แล้วเวลาเขาบูชาัญญกันนะ นี่ไง เขาบูชาัญญกันนะ เขาว่าอ่อนวอนนะ เหมือนกับการติดสินบนกัน แต่โบราณกาล ฝนตกฟ้าร้องแดดออกต่างๆ เราต้องเคารพบูชา เราไหว้ทั้งนั้นนะ เราอ่อนวอนเอา

แต่ในปัจจุบัน เวลาพระพุทธเจ้าสอนนะ “ให้ทำความดี ให้ความดีกับความดีถึงกัน ส่วนที่ทำความดีนะ เราอุทิศส่วนความดี เสียสละให้แก่กัน..” นี่พระพุทธศาสนาจะพระพุทธศาสนาสอนอย่างนี้

แต่เวลาเรา มันสามัญสำนึกของมนุษย์ไง สามัญสำนึกของเรา เอาความเรียบง่ายนะ ตีความกันเองไงว่าพระพุทธศาสนาเขาสอนอย่างนี้ นี่พระพุทธศาสนาสอนการเกิดการตาย พระพุทธศาสนาสอนถึงจิตวิญญาณ “จิตวิญญาณ” เทวดา อินทร์ พรหม เป็นเด็กถือบาตร พระอินทร์นะเป็นคนถือบาตรพระพุทธเจ้า เป็นเด็กล้างบาตร แต่เราไปเคารพบูชากัน พระอินทร์เป็นแค่เด็กล้างบาตรนะ เทวดา อินทร์ พรหม มาฟังเทศน์ นี่ถือจิตวิญญาณ.. ไม่ได้ถือจิตวิญญาณอย่างนั้น! ถ้าจิตวิญญาณอย่างนั้นนะ เราถือเทวดา อินทร์ พรหม เป็นที่พึ่งอาศัยนะ

เราก็เป็นนะ เรานี้เป็น จิตทุกดวงจิตเคยเกิดเคยตายในวัฏฏะนี้ เราเคยเป็นเทวดากันมา เราเคยเป็นพรหมกันมา เราเคยตกนรกอเวจีกันมา ทุกดวงใจที่นั่นอยู่นี่ ทุกสิ่งที่มีชีวิตนี้มันเวียนไปในวัฏฏะ เราเคยเวียนตายเวียนเกิดมาในวัฏฏะ สิ่งนี้เราเป็นมา

ถ้าเราเป็นมา ถ้าเราอ่อนวอนเขา ทำไมเราไม่อ่อนวอนตัวเอง ทำไมเราไม่เคารพบูชาหัวใจของเรา.. จิตวิญญาณดวงนี้ ผีเรือด่วนนี้ ผีเรือด่วนอ่อนแอ ผีป่าจะเข้ามารุกราน ผี

เรือด่วนนี้เข้มแข็งขึ้นมาละ ฝิป่ามันจะเข้ามารุกรานได้อย่างไร แล้วเราอ่อนแออย่างไร ต้องไปเคารพบูชาเขา.. พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนอย่างนั้น พระพุทธเจ้าถือว่าพุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน หัวใจของเราต้องเข้มแข็ง จิตวิญญาณดวงนี้ จิตวิญญาณเราต้องเคารพบูชา จิตวิญญาณดวงนี้

เราเคยเวียนเกิดเวียนตายในวัฏฏะ ถือพระเจ้า เคารพบูชาอ่อนวอนพระเจ้า อ่อนวอนกันไป

เราก็คือพระเจ้า เวลาเราตายไป เราทำคุณงามความดี เราไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม พระอินทร์ก็มีวาระ ทุกอย่างมีวาระเพราะอะไร เพราะสรรพสิ่งในโลกนี้เป็น อนิจจัง ทุกสิ่งที่มีชีวิตมีการเกิดและการตาย พระเจ้าก็มีการเกิดและการตาย พระเจ้าไหน ก็ไม่คงที่! ไม่มีพระเจ้าไหนคงที่

แต่เป็นการสอนผิดของพราหมณ์ว่าเป็นอาตมัน เราจะไปอยู่กับพระเจ้า เราเป็นส่วนหนึ่งของพระเจ้า เราต้องไปจำนกับพระเจ้า.. ไม่มี! ไม่มี! โลกนี้ไม่มีอะไรคงที่! ไม่มี!

ในเมื่อไม่มีนะ เราก็คือเป็นส่วนหนึ่งใช่ไหม นี่เราส่วนหนึ่ง พระพุทธศาสนาสอนอย่างนี้ ถ้าพระพุทธศาสนาสอนอย่างนี้ เราเป็นชาวพุทธกัน เราทำบุญกุศลอุทิศส่วนกุศลเพื่อใคร อุทิศส่วนกุศลเพื่อสิ่งมีชีวิต เราทำบุญตักบาตรกับพระ พระนี้เลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง เอาปัจจัยเครื่องอาศัยนี้ดำรงชีวิต ดำรงชีวิตมาเพื่ออะไร เพื่อประพฤติกุศลปฏิบัติ

พระเจ้าพิมพิสาร เวลาเจ้าชายสิทธัตถะออกหาโมกขธรรม เวลาผ่านมาถึงมคธ พระเจ้าพิมพิสาร.. เพราะรู้ที่อยู่ เพราะกษัตริย์สมัยโบราณ แวนแคว้นมันคับแคบ รู้จักกันหมด “นี่โดนเขาปฏิวัติมาหรือ โดนเขาขับไล่ออกมาหรือ ให้กองทัพครั้งหนึ่ง ให้ไปยึดเอาเมืองคืนนะ”

เจ้าชายสิทธัตถะบอก “ไม่ใช่ ที่ออกมานี้ออกมาด้วยความสมัครใจ ออกมาด้วยความจริงใจ ออกมาแสวงหาโมกขธรรม”

พระเจ้าพิมพิสารขอสัญญาไว้เลย “ขอสัญญาไว้ว่าถ้าออกไปประพาศปฏิบัติแล้ว ถ้าบรรลุลหณะแล้ว ขอให้กลับมาสอนด้วย” ขอเอาไว้เลย เห็นไหม ขอให้กลับมาสอนด้วย พระพุทธเจ้าออกแสวงหา นี้ออกไป

สิ่งที่ออกแสวงหา “ภิกษุเลี้ยงชีพด้วยปถิแข็ง” แสวงหาโมกขธรรม นี้ประพาศปฏิบัตินะ เลี้ยงชีพด้วยปถิแข็ง เลี้ยงดำรงชีวิตไว้ ดำรงชีวิตไว้สืบต่อ

พระพุทธเจ้าสอนเลยให้พระเจ้าให้มีสติปัญญา ให้มีสตินะ ของมันได้มากได้น้อย มันน้อยสันโดษ

“มันน้อย” กับสิ่งที่ตามมีตามได้

“สันโดษ” สันโดษคือว่าเราต้องควบคุม เราต้องมีสติปัญญาทันว่าของอย่างนี้เราใช้สอยไปแล้ว มันจะเพิ่มกิเลสหรือมันจะชำระกิเลส ถ้าของสิ่งนี้มันใช้ไปแล้ว มันไปส่งเสริมกิเลส อาหารฉันเข้าไปแล้ว แล้วธาตุขันธ์มันแข็งแรง นั่งสมาธิภาวนามันก็ไม่ได้สะดวกของมัน เราก็ต้องผ่อน เราไม่ใช่อดอยากนะ แต่เราจะเอาชนะกิเลสของเรา เราต้องมีสติปัญญา ของมีเต็มไปหมด ฉันอย่างไรก็ได้ ฉันให้ท้องแตกตายก็ได้ แต่ฉันเข้าไปแล้ว มันเป็นหมู มันเป็นประโยชน์อะไรขึ้นมา แต่ฉันเข้าไปดำรงชีวิต

พระพุทธเจ้าสอนเลยบอกว่า “เวลานั้น.. พระภิกษุฉันอาหาร ทางโลกเขาฉันเพื่อ काम ฉันเพื่อเกียรติ เพื่อศักดิ์ศรี เพื่อดำรงชีวิต เขาฉันเพื่อบำรุงกิเลส ๔ อย่าง.. ภิกษุเราฉันเพื่อดำรงชีวิตอย่างเดียว” เหมือนกับการหยอดน้ำมันในล้อเกวียน ไม่ใช่มีเสียงดังเท่านั้นเอง ล้อมันหมุนไป ค่อยหยอดน้ำมันพอให้มันหมุนของมันไปได้ ชีวิตเราก็หมุนไปได้

ล้อเกวียนธรรมจักร ชีวิตของเราจะเป็นจักรขึ้นมา.. ไม่ใช่กงจักรนะ.. กงจักรมันจะกว้านมาเพื่อส่งเสริมกิเลสนะ จะใช้สอย สิ่งที่ได้มามากน้อยสันโดษ มันน้อยด้วยสันโดษด้วย สันโดษของเรา มันน้อยตามมีตามได้ สันโดษคือว่าเราต้องดูแลของเรา เพื่อประโยชน์กับเรา แม้แต่เลี้ยงชีพด้วยปถิแข็ง ยังจะต้องมันน้อยต้องสันโดษต้องรักษาของเรา นี่ผู้ที่ฉลาด ผู้ดำรงชีวิต

แต่โลกเขาไม่เข้าใจของเขา เขาก็คิดว่าส่งเสริม บุญของเขา เขาจะเสียสละของเขา เนื่อนาบุญของโลก เขาเสียสละ เขาหว่านพืชลงไปผืนนา เราเป็นนา เวลาเขาเก็บเกี่ยว

ผลประโยชน์ของเขา เขาก็เก็บเกี่ยวบุญกุศลของเขาไป เราได้แต่ข้าวที่ตก เวลาเราเก็บเกี่ยว ข้าวที่มันหลุดจากรวงมัน มันตกอยู่ที่พื้นนา เราก็ได้แค่นั้นนะ เราได้แค่ว่าชีวิตนี้นั้นบุญกุศลนั้นเป็นของเขาณะ เขาได้ของเขามาณะ เราไปดำรงชีวิตกันเพื่อประพาศปฏิบัติของเรา “เพื่อประพาศปฏิบัติ”

การประพาศปฏิบัติขึ้นมา.. คูลิ เราบอกว่าโลกเจริญๆ เดียวนี้โลกเจริญหมดณะ แล้วศาสนาพุทธโคณวิทยาศาสตร์ โคนโลกเหยียบย่ำ เดียวนี้ศาสนาโผล่ขึ้นมาไม่ได้เลย โลกมันเหยียบย่ำหมด.. วิทยาศาสตร์เิง ปฏิบัติต้องเป็นวิทยาศาสตร์ ต้องพิสูจน์ได้ ต้องเป็นวิทยาศาสตร์หมดเลย วิทยาศาสตร์ก็คือโลก โลกเหนือธรรม

นี่เิง เวลาพูดถึงธรรมะ เวลาธรรมะ เวลาโปลิตะ เวลาประพาศปฏิบัติมีปัญญามาก รู้ธรรมพระพุทธเจ้าไปหมดเลย สอนเขาทั่วไปหมดเลยนะ ลูกศิษย์ลูกหาไปไหน ๕๐๐ พูดไม่ฉลาดเคลื่อนจากพุทธพจน์เลย คำเดียวกันเป๊ะๆ เลย โอ้โฮ.. คนนี้เชื่อถือศรัทธามาก เวลาไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก

“โปลิตะโปลานเปล่ามาแล้วหรือ? โปลานเปล่าไปแล้วหรือ?” เป๊ะๆ นั้นนะ พุทธพจน์ชัดๆ นั้นนะ “โปลานเปล่า” ไม่มีอะไรเลย ไม่มี! ไม่มีอะไรเลย จนโปลิตะมีความสะกิดใจ

พอมีความสะกิดใจ “เราคงจะมีอำนาจวาสนา ถ้าไม่มีอำนาจวาสนา เราทำคุณงามความดีกับศาสนา นี้ ท่านจะชมเชยเราบ้างก็ไม่มีเลย มีแต่โปลานเปล่าๆ นะ ไม่มีอะไรเลย” นี้ได้สติ

พอได้สติ หนีจากหมู่คณะ หนีไปประพาศปฏิบัติ ไปหาสำนักปฏิบัติ ไปแบบวัดผู้ปฏิบัติ พระป่ามีแต่พระอรหันต์ทั้งนั้นเลย เข้าไปหัวหน้า ตั้งแต่เจ้าอาวาส เจ้าอาวาสก็บอก “โอ๊ย.. อำนาจวาสนาน้อย เพราะอะไร เพราะพูดพุทธพจน์ไม่ชัดเจนเหมือนนั้นเลย เพราะพูดจากความรู้สึก เป็นความจริง แล้วจะไปสอนอย่างไรได้ พอพูดไปมันก็ขัดแย้งกันนะ”

ถ้าอย่างนั้นบอกให้ไปองค์รองๆ ไปถึงสามเณรน้อย พอสามเณรน้อย สามเณรน้อยก็ถึงที่สุดแล้วปฏิเสธไม่ได้แล้ว สามเณรน้อยก็เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน.. ทดสอบ ให้ลงใจ.. ถ้าไม่ลงใจนะ มันจะถือพุทธพจน์เป๊าะๆๆ นั่นนะ พุทธพจน์ เอ็งพูดผิดพุทธพจน์นะ ข้าสูงกว่า ข้าแน่กว่า เอ็งจะสอนข้าไม่ได้หรอก

“นี่อยากได้ไหม..” ทดสอบใจกันก่อน..

“อยากได้ไหมในกอไผ่ ให้เข้าไปตัด”

ห่มจีวรเข้าไป แล้วไปนี่จีวรมันเกี่ยวฝ้ายอยู่แล้วก็จะไปตัดให้ เพราะใจมันลงแล้ว ใจลงแล้ว จันบอก “ไม่เอาแล้ว.. เอาน้ำดีกว่า ให้ลงน้ำไป”

พอลงน้ำไป พอถึงน้ำ.. “ไม่เอาแล้ว.. ขึ้นมา” เอ้า.. พอขึ้นมา พอเข้ามาสอน มา
นั่ง

“เอาอย่างนี้ละ เริ่มต้นจะภาวนานะ ตั้งใจให้คินะ จะบอกธรรมะ..”

จำพุทธพจน์มาเต็มหัวอกเลย! อริยสัจรู้ไปทุกข้อ! อะไรก็รู้ไปหมด! รู้ทั้งนั้นเลย! นี่ไง วิทยาศาสตร์ไง นี่ไงวิทยาศาสตร์มันเหยียบธรรมะไว้ รู้ทุกอย่างเลย แต่ทำไมมันโง่กับตัวเอง พอโง่กับตัวเอง..

สามเณรน้อยสอนนะ “ร่างกายเราเปรียบเหมือนจอมปลวก จอมปลวกมันมีรูอยู่ ๖ รู เขี่ยมันออกหากินอยู่ตลอดเวลา เขี่ยมันออกหากินตลอดเวลา ฉะนั้นต้องพยายามปิดรูทั้ง ๕ รูไว้ แล้วเหลือไว้รูหนึ่ง แล้วตั้งสติไว้คอยจับเหยี่ยวตัวนั้นไว้” นี่พระป่าสอน นี่ธรรมกถึก ไม่ใช่วินัยธรสอน

ถ้าเป็นวิทยาศาสตร์สมัยเรานะ โอ้โฮ.. ต้องมาปิดรูตั้ง ๕ รูนะ แล้วคอยมาจับรูนั้นนะ แล้วก็คิดสิ ก็เอาไม้ตีมันซะเลย จอมปลวกก็ตีมันสิ ทำลายมันเลย จะได้จับเหยี่ยวนั้นง่ายๆ นี่วิทยาศาสตร์คิด

แล้วถ้าคิดมุกกลับนะ มันเป็นไปได้อย่างไร จอมปลวกคือจอมปลวกใช้ไหม แต่เวลาสามเณรน้อยท่านอุปมาอุปไมย บุคลาธิษฐานนะ จอมปลวกคือร่างกายของเรา ถ้าเอ็งจะเอาไม้ทุบจอมปลวกเพื่อจะจับเหยี่ยวตัวนั้นนะ หรือเอ็งทำลายจอมปลวกเพื่อจับเหยี่ยวตัว

นั่นนะ มึงก็เอามิดทำลายตัวมึงก่อนสิ.. นี่ไง ถ้าเป็นกรรม บุคลาธิษฐานนะเปรียบเทียบ เปรียบเทียบให้เรามีความตั้งใจ มีความจงใจ

แต่เดี๋ยวนี้ปฏิบัติ ถ้าไปปิดรู ๕ รู เปิดไว้รูหนึ่งเพื่อเอาตัวเหยียดตัวนั้น มันลำบากไป ตั้งสติมันลำบาก พุทโธก็ลำบาก ทำอะไรมันก็ลำบากนะ เอาอะไรมันง่ายๆ ใจ ก็ทุบปลวก เลยใจ จอมปลวกก็ทุบทิ้งใจ ยังไม่ทุบทิ้งกรรมदानะ ปัญญามันมาก เอาตาข่ายมาล้อมไว้ ก่อนนะ แล้วทำลายมันนะ เดี๋ยวเหยียดมันจะมาติดตาข่าย.. คิดไปเป็นวิทยาศาสตร์ คิดไป เป็นโลก โลกมันเหยียบธรรมะไว้! คิดเป็นโลกๆ แล้วเอาโลกมาเป็นใหญ่ แล้วก็ เทียบเคียงทางโลก แล้วคนมันก็โง่!

นี่วิทยาศาสตร์ทั้งนั้น เดี๋ยวนี้ชาวพุทธเจริญมาก เดี๋ยวนี้ปัญญาเจริญมาก ทุกคนมีการศึกษามาก พอการศึกษามาก พุทธทางวิทยาศาสตร์ พุทธทางวิชาการ โอ้โฮ.. มันชัดเจนนะ มันสุดยอดคนนะ..

แต่พอพุทโธๆ พุทโธแล้วได้อะไร?

ถ้าเรายังไม่ทำความสงบของใจ เรายังจับเหยียดตัวนั้นไม่ได้ ทุกคนยังไม่เห็น ความผิดของตัวเอง นักขีบนหัวตัวเองนะไม่เห็น ถ้านักขีบนหัวคนอื่นเห็นหมดเลย.. ความผิดของสังคม ความผิดของคนอื่น ทุกคนรู้ได้หมดเลย แต่ความผิดของตัวเอง ทุกคนหาไม่เจอ ถ้าคนอื่นหาไม่เจอ เพราะใจมันไม่ลง เห็นไหม ถ้าใจมันลงนะ นี่ ความผิดอย่างนี้มันเป็นวิทยาศาสตร์ มันเป็นเรื่องโลกๆ

จริตนิสัยเราเห็นได้ เด็กหรืออะไรอย่างนี้เราเลี้ยงมากับมือ เรารู้ว่าเด็กคนนี้นั้น นิสัยต่อไปจะเป็นอย่างไร แต่กรรมที่เหนือโลก จริตนิสัยของเรา อดีตชาติ บุญเพณิวาสนาสุสติญาณ จิตที่มันสะสมมาให้เป็นเรา มีศรัทธามีความเชื่ออย่างนี้ มันมีสิ่งใดควรแก้การที่มันจะเป็นสิ่งที่ตรงกับจิตของเราแล้วทำอย่างไร

จิตของเราพอมันสงบเข้าไป ความสงบของจิต อากาโรของจิต ระดับน้ำระดับเดียวกัน ถ้าระดับน้ำในระดับเดียวกันแต่มีระดับน้ำที่มันลึกกว่า ระดับน้ำต่างระดับมันจะแตกต่างกัน ความแตกต่างกันมันต้องมีสิ่งใดกั้นไว้ ระดับน้ำมันถึงจะแตกต่างกันได้ แต่ในความรู้สึกรู้สึกของจิตเรา เวลาจิตของเรามันมีความลึกซึ้งที่มันสงบตัวลงไปนะ

กิเลสมันอยู่ที่จิตใต้สำนึก กิเลสมันไม่ได้อยู่ที่สามัญสำนึกที่เราว่ากันอยู่นี้หรอก

สิ่งที่เป็สามัญสำนึก มันเป็วิทยาศาสตร์ เป็โลก

จิตที่มันจะเข้าถึงการแก้กิเลส มันต้องเป็จิตที่เป็สัมมาสมาธิ

ปัจจุบันนี้แม้แต่ความต่างของระดับน้ำ ความต่างของความรู้สึกมันก็ไม่ยอมรับกัน พอไม่ยอมรับกัน.. “มันเป็นนิमित มันเป็ความรู้สึก มันเป็สัญญาอารมณ์..” ทั้งๆ ที่พุทธพจน์นั้นนะมันสัญญาทั้งหมด! พอมันจะเกิดความจริงๆ ขึ้นมานะ มันบอกเป็สัญญาอารมณ์ แต่พอเป็กิเลสครอบหัวมันอยู่ มันบอกอันนั้นเป็ธรรมะ.. นี่โลกกำลังเจริญ นี่โลกเหยียบธรรมไว้ โลกเหยียบธรรมไว้นะ

มีครูบาอาจารย์ของเราที่ว่า “ใจครองธรรม ใจกับธรรมเป็อันเดียวกัน” นี่พูดออกมาตามความเป็นจริง

แต่ไอ้โลกที่มันเป็ใหญ่ โลกก็ปัญหา-โลกุตตรปัญหา

“โลกุตตรปัญหา” ธรรมเหนือโลก โลกุตตรปัญหา!

โลกทัศน์ โลกคือหมู่สัตว์ โลกคือสิ่งมีชีวิต โลกคือปฏิสนธิจิต โลกคือปฏิสนธิวิญญาณ

เห็นไหม เราไปอ่อนวอนกัน ไปอ่อนวอนแต่ข้างนอก โบราณเขาเคารพบูชากัน เรื่องจิตวิญญาณนะ เรื่องสิ่งที่เหนือธรรมชาติ ในปัจจุบันนี้พระพุทธเจ้าปฏิเสธหมดเลย แล้วปฏิเสธมา ๒ พันกว่าปี แล้วชาวพุทธเดี๋ยวนี้นะ คิดอาศัยกันแต่ข้างนอก จะแก้กรรม จะสแกนกรรม จะหาสิ่งที่ชำระกิเลส.. ไปหาเอาละอะ หาจนตาย เพราะกิเลสมันไม่ได้อยู่ที่นั่น กิเลสมันอยู่ที่จิตใต้สำนึกของสิ่งมีชีวิต แล้วสิ่งที่จะเข้าไปชำระมันนะ ต้องเป็สติ เป็ปัญญา เป็สัมมาสมาธิ เข้าไปสู่รากเหง้าของมัน

ในปัจจุบันนี้ปฏิเสธรากเหง้า แล้วตัดรากเหง้าทิ้งไปเลย ตัดรากเหง้าทิ้งคือสิ่งที่ออกมาจากจิตว่าไม่มีความสำคัญ แล้วไปดูกันนะ ความเกิดดับ ความคิด มันเป็สิ่งเกิดดับจากจิต แล้วตัดรากเหง้า ตัดรากฐานของสิ่งที่สืบต่อเข้าไปถึงจิต ถึงสิ่งที่มีกิเลสมันอาศัยอยู่นั้น ตัดรากเหง้ามันทิ้ง

ต้นไม้เขาปลูก เขาต้องมีรากแก้ว เขาต้องมีความสมบูรณ์ของมัน ในปัจจุบันเขา
ค่อยๆ เขาก็ต้องค่อยๆ ถอยออกของมัน ไม้ที่ตัดทิ้งเลย เอาแต่ยอดไม้ไปปักกัน แล้วบอก
มันจะเกิดๆ มันจะเป็นไป แล้วทั้งชีวิตมันจะคว้าน้ำเหลว มันจะไม่ได้สิ่งใดติดมือมันไป
เลย สิ่งนี้ละ เพราะอะไร เพราะความโง่ของคน เพราะโลกเป็นใหญ่ ไม่ใช่ธรรมเป็นใหญ่

ธรรมเป็นใหญ่ละ เราต้องเชื่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แล้วศาสนธรรม
คำสั่งสอนสอนอย่างไร แล้วดีอย่างไร ไม่ใช่ดีแบบโลกๆ.. โลกๆ นะเป็น
การศึกษาเพื่อศรัทธาละ เพื่อเราเข้ามาในศาสนา นั่นเรื่องโลก

สุดมยปัญญา จินตนาการใคร่ครวญ การทำเข้าทดสอบการทำวิจัยกันร้อยแปดพัน
เก้า นั่นจินตมยปัญญา ไม่เข้าภาวนามยปัญญาเลย ไม่เข้าถึงจิตตภาวนาเลย ไม่เข้าต่างๆ

“ธรรมเป็นใหญ่.. โลกเป็นใหญ่” ในสมัยโบราณเป็นอย่างนั้น

ในสมัยปัจจุบันนี้ ครูบาอาจารย์เรามี พระพุทธศาสนาสอนถึงขั้นสุดแห่งทุกข์ ถ้า
เราทำไม่ถึง เราก็ไม่ได้ปรารถนาขนาดนั้น เราปรารถนาแค่มีความสุขในชีวิตประจำวัน
แหละ.. ก็ใช่ ถ้าปรารถนามีชีวิตประจำวันใช่ไหม เราก็ทำคุณงามความดีของเราให้มัน
ตรงต่อธรรม ตรงต่อสัจจะความจริง อย่าบิดเบือนให้เป็นกระแสโลก เอวัง